

یازیم - یاز میم

ملا! ایشیم یاشدی یازیم-یاز میوم؟
حوش، باشیم چاشدی یازیم-یاز میوم؟

عقامی پوچ ایتدی کتابت، یازی
خامه نی آتدیم - بورا خوب کاغذی
سندہ سووورسن هله چوقدان آزی
ایشته بویور: باقتالی یا بزازی:
لاپ ایله فرراشدی: یازیم-یاز میوم؟
قلبلری داشدی یازیم-یاز میوم
کاری بوراقدیم کیفیمه باشلادیم .
ژورنالگی، هم غازیتی داشلادیم .
حلوانی چالدیم همی لاواشلادیم .
بر نچه ملا قارینون آشلادیم .
یکجه کلم باشدی یازیم یاز میوم ؟
جمله سی قارداشدی یازیم-یاز میوم ؟

گیتدی (رجب) ایندیده (شعبان) گلور
جیمه گور ملالارین جان گلور
یاغلی پلو، دادلی فسینجان گلور
مجلسه آنجاق آغا، بک، خان گلور
آج، گوزی قان یاشدی یازیم-یاز میوم؟
غماره یولداشدی یازیم-یاز میوم، ؟

فلیه تون

موز الان بگٹ

سبیا حتنا مه سی

(کیچن نومره دن سورا)

بلی، بر گون چارسوده گیدرکن بر نفر
نخجوانلی عطاردان اثنای صحبتده سوروشدیم:
نه چون بو قندلرک کاغذلرینی سویوب قویورسگر
توزیک، تورپاغک آلتنه، آخیر چین، ملچت،
آری قندک اوستنه قونوب ضایع ایدورلر؟
مگر کاغذ ایچنده قویسا گر آلهازلار؟ حاجی

دوغروسى، باخدیقچه موصورمانلقه
آز قالیرام یوز قویوم اورمانلقه
بگره میر اوطنمز انسانلقه . . . .
جمله ویروب (کندینی) یوشاللقه :
وحشه آغاشدی یازیم - یاز میوم ؟
ذلتہ اوغراشدی یازیم - یاز میوم ؟

باخ نجه انسان قانی سونک آخیر
منظره سی، جسمی سراسر یاخیر
حلوا قاپانلار اولی لرتک . . . یاخیر
وار آغا، اعیانلاریمز بر ناخیر :
لیک (پالان) باشدی یازیم - یاز میوم ؟
سارقه سرداشدی یازیم - یاز میوم ؟

بنجه عشدر بوغازیت، مسخره :
یینه باتماز ها اوخو مین کره
کار ایله مز موعظه گاوہ نره
یوز دخی اوگره شدی توپورجکلره
غیرت اوزاخلاشدی یازیم-یاز میوم ؟
مذهب ایراخلاشدی یازیم-یاز میوم ؟
جانیم آوولاشدی یازیم - یاز میوم ؟
(مشهدی ستریم قلی)

مسله ان کندی

جناب ملا عمو، سن همیشه ژورنالگرده
ایرانلورین شکیلرینی چکوب آنجاق اونلاری
تعریف ایلیورسن و کیچن نومره لریگرده
بالاجه آتی یاشنده قیزلرین قوجه کشیلره
کیتمه کنی وشکیلرینی چکوردین تعریف

مگا بیله جواب ویردی:

«عزیزم، بوردا قند قارالماسه آلهازلار.
دیدیم: «آی رحمتلگون اوغلی حاجی، نه
دانبشیرسان، آق و تمیز قندی قویوب چیرکلی
و قارالمش قندی کیم آلا؟ مگر بوجماعنده
گوز یوخدر؟» حاجی دیدی: «من خلاف
عرض ایله میرم، بر ساعت بوراده اگله شگر
مشتری گلسون، اونده گوره رسگر که من
دوغری دیوروم.

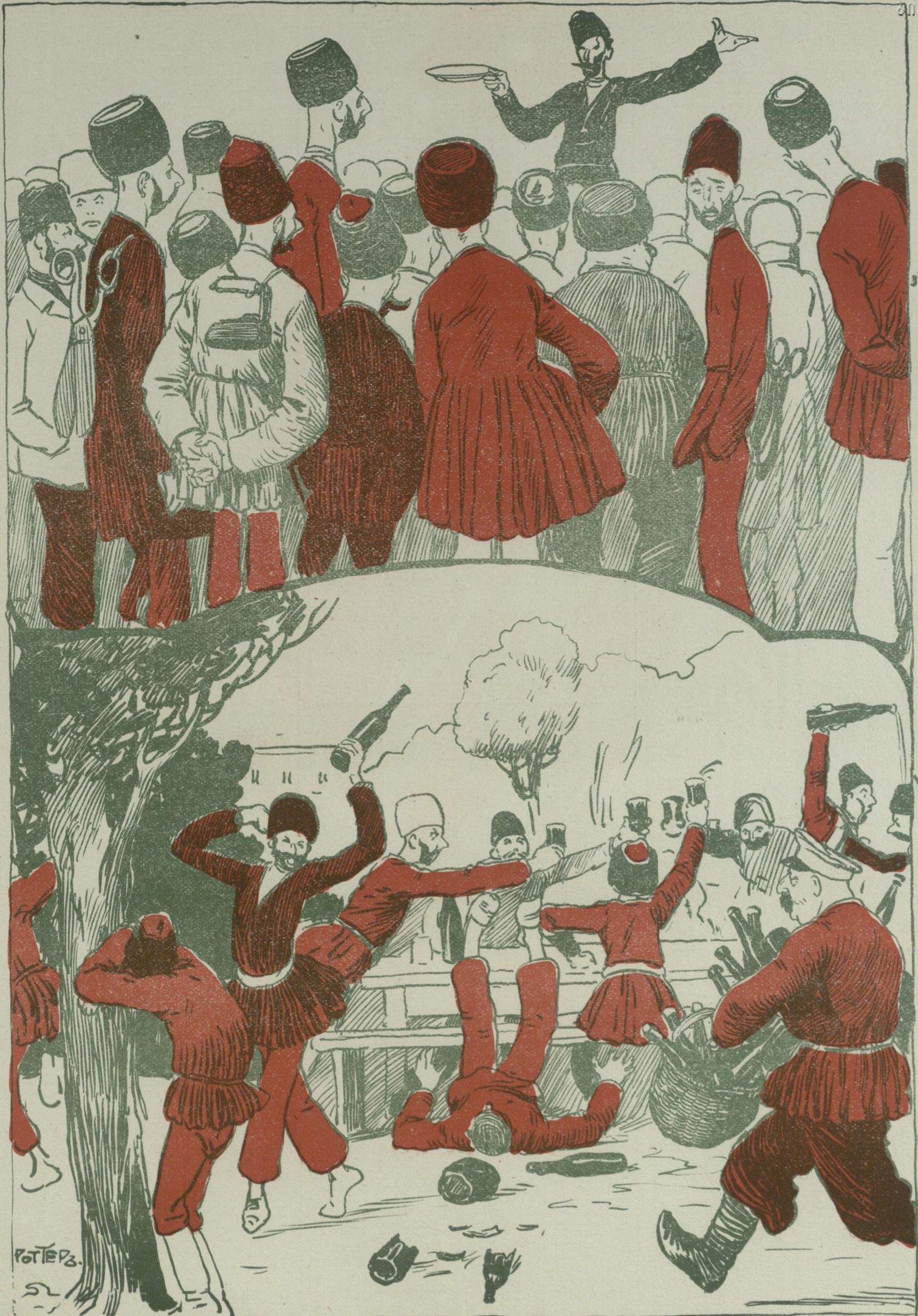
بر قدر گیچمه مشدی که بر کیشی گلوب
سلام ویردی و بر کروانکه قند ایسته دی.
دکانچی امتحان ایچون الینی اوزاندی کاغذ
ایچنده کی تمیز قنددن چکوب ویرسون.

ایدوردین. بس نچون بزیم نوخو اویزدینده
اولمچی اوچاسقه ده مشهور کونیک آدلو
کندی هانسیکه مین ایدودور اونلاری هیچ
تعریف ایله میورسن و شکیلرینی چکمیورسن،
آنجاق خیری ایرانلورله اوزکه لره ویرورسن.
کورولور که سنده دوز آدم دکلیسن. اما

اولا بلرکه بلکه بی خبرسن، اونلاری سن
تانیمیورسن. هرکاه تانیمیورسنسه، ایمدی تانیش
اولا بلرسنگز، بیله که نه جوره تعریفه دیه سن
لایق لری وار و یار اشار. هرکاه لباسلرین بیلیمک
استه سگر هرچور لباسی آداملاری وار:
آرخالوقین اوستندن لاوادا کیمک چوق
عانددر، یایدا ریزین قالوش، باشلوق، بویاقلی
تومان کوملک و بویاقلی قدهک آرخالوق چوق
مودادر، کیبوب صگره یاغ سورترلر که
ایشناسون، پارلاسون و اوزون خانجال
چوخ عادل دور، حتی ملالریده خانچالسز گزمزلر.
هرکاه عادلترینی خاصیتلرینی بیلیمک استه سگر
بیله در که اوغری اولمیان آده مه قیز ویرمزلر
ومین ایو کندلرینده بر دانه دوغری آدم
تاپولماز ویدی یاشنه کلن قیزی ایوده
ساخلامازلار، آلتی یدی یاشنده کوجورورلر که
شریعت یول ویرمیور یدی یاشنده قیزی
ساخلاماقه. بر نیچه گون بوندن اقدم همان
کندین ملاسی ملا عبدالحق کلفتی
مرحوم اولوب دورت بش خسرده سال
یتملری قالور. فقیر ملا عبدالحق کندی دوشوب
آختارور که بر عورت تاپوب آسونکه اونک

مشتری بونی گورجک دیدندی: «یوخ، یوخ،
او قنددن ایسته میرم، بوندان چک ویر و
الینی اوزادوب آچیخ و قارالمش قندی گوستردی.
من جوخ آرتق تعجب ایلیوب مشتری دن
سوروشدیم که نه سیبه تمیز قندی قویوب
چرکنمش قندی آلیر؟ مشتری جواب ویردی
که چرکلی و قارالمش قند تمیز قنددن
شیرین اولور.

خلاصه، عطارک سوزیندن بوده معلوم
اولدی که بوراده چایکده عطرینی آنلیان
اولمور، بو سببه بوراده جمیع دکانچی لار
چایلاری آچیق توربالاره دولدوروب دوزوبلر
زنجیل، دارچین و تنباکو توربالارینک یاننه.

ادبیاتی پرده

ادبیاتی پرده

گنجه در زير جمعيت خيرتسي (احوالات هيبي نومه ده در)

ԲՈՒՆԵՐ.

როსტი

... زمانی که عرش ده کی بویوک خروس خدای تعالی یہ حمد ایڈر 'اونگ سینی یرده کی
کوچک خروسلا ایشیدوب باشلا لار بانناماغه و دیهرلر : «فتجا با»
(بر ملائک و عظندن)

يعنى «ملائنا» نك معناسى نهدر؟
بر وار «ملا». برده يازيرلار «ملائنا».
ايندى گورەك «ملا» نك معناسى نهدر.
«قبله نما» - قبله نى گوستەرن، «رهنما» -
يولى گوستەرن، «ملائنا» دە - كرك اولاي
ملائنى گوستەرن.

هر كس نكه ايتيور قبله نى تائيسون - قبله
نمايه باخيره هر كس ايتيور يولى تائيسون
- رهنمايه باخيره هر كس ايتيور - ملائنى
تائيسون - كرك ملا نمايه باخا

هميشه باكو غازيتهلى مشقطع كنديك
ملائاريندان دانيشاندە اونلارى يازيرلار «ملا»،
اما داناباش كنديك ملالاينه ديورلر «ملائنا»
گويا بوراده غازيتهلى مشقطع كنديك ملا-
لاريني اصل ملا حساب ايلورلر، اما داناباش
كنديك ملالاينه تفاوت قوبورلار.

ولاكن بزيم لغتده بو اصطلاحلار ك
تفاوتى يوخدر:

هر كس ايتيور كه مشقطع كيديك
ملائاريني تائيسون، كيتسون داناباش كنديك
ملائلاريني گورسون چونكه ملائنا نك معناسى
«ملا گوستەرن» در.

ايتيورسن قبله نى تائيسان - باخ قبله نمايه.
ايتيورسن يولى تائيسان - باخ رهنمايه.
ايتيورسن ملائنى تائيسان - باخ ملائنايه.
اشكاردر كه ايندى يه نك غازيتچى لريمز

سن بر طرفده استول قوى ا گلش و
گوزله كه كاسه لرى اوغورلاما-سونلار، اما
سو ايخلىرى قويا كه ال لرينى سويه سوخسونلار
و ايچديكلرينك آرتيغيني حوضه نوكونلر:
آخر بو اداملار ك بعضى سى ناخوش در،
يارالى در، سو پائيدان مكا جواب ويردى كه
«هيچ عيبى يوخدر و مسلمان هاميسى پاك در»
ديديم «چوخ ساق اول» . . . .

(مابعدى وار)

مشهدى موزالان بك

تهرى نى مكا نيز ياز، منى فكر آلوبر،
اوخويوب راحت اولوب فكردن قورتاروب
سكا كيجه كوندوز دعاچى اولوم، بردن كاه
كاه فكريمه كلور كه يازيم ملا عبدالحق بردانه
يشيكده آلسون او آلديقى اوشاقدان اوترى،
گينه ديورم كه صبر ايلوم ويازيم ملا عمودن
مصلحت ايلوم، كورك او كشى نه مصلحت
كورور، دنيا كورميش كشيور، منى بو فكردن
او قورتارار، ايمدى غريزيم ملا عمو، ايمديم
آنجاق سيزه در واسلام

مخاسكز «تارقاقا»

نما

(ملا نصرالدينك لغتندن)

نما، يعنى نه اولاي؟

مثلا، «قبله نما»، رهنما،

«قبله نما» ساعت شكلنده بر گيرده شتى در
كه هميشه او كا باخاندە بيليريك كه قبله
هانسى طرفده در.

«رهنما»، يعنى يول گوستەرن.

ديمك اولار كه بوراده «نما» - «گوستەرن»
معناسنده ايشله نير، نچه كه، مثلا: «قبله نما» -
قبله نى گوستەرن، «رهنما» - يول گوستەرن.

ايندى گيليريك مطلب اوسته.

بو آخر وقت لرده مسلمان غازيتهلرينك هر
بر صحيفه سنده گوزومزه بو جور سوزلر
ساتشير كه مثلا: «ملائنا».

دستهلى ميس چومچه وار. حوضده سو
آزالانده چومچه ايله حوضدان سويى گوتوروب
دولورور جاملره كه جماعت گلوب ايچسون.
بو آدمه ياووقلاشوب سوروشديم: «قارداش،
اولمازى بو حوضك اوستنى اورته سگز و
حوضك آشاغە سندن بر نچه «قرانت
قوياسگز كه هر كس سو ايچمك ايسته سه
گلوب قرانتى آچوب سو ايچوب گيتسون
و سن دخى بوراده معطل اولميا سان و
گيده سن اوز ايشكا؟

سو دولدوران مكا ييله جواب ويردى:

«من بوراده سو ويرمه سم، مكا مواجب
ويرمزلر». ديديم: «بس ايله اولان صورتده

اوشاقلاريني وهم ايونى دولانديرسون،
چونكه يدى ياشندن بوخارو قبز
ايوده، تاپولماز، آخرى همان كندين بكلريندن
بليا بك آدلونون آلتى ياشنده بر قيزيني
تاپور واوزينه نكاح ايلوب آپارور ايويه
كه ايونى اوشاقلاريني دولانديرسين.

آى ملا عمو، من چوق برك فيكره
دوشميشم كه ملا عبدالحق بليا بكيين آلتى
ياشندا قزبن آلديكه ايونى اوشاقلاريني
دولانديرسين، بس آلديقى اوشاقى كيم
دولانديرمك، او كا كيم باخاك، منى چوخ
فكر آلوب، او اوشاقين فكري منى كيجه
كوندوز ياتماقه قويمور، كوزلريمه بوخو
حرام اولوب، هيچ راحتليكم بوخدر. بر
فكر ايلورم آى ملا عمو ديرلر كه اوخويان
آدم قاناچاقلى بيليكلى اولار، و هر ايشى
بيار آكشى بو سوز يالان ايميش، برده
فكر ايلورمكه دوتاقي قيزون آتاسى آناسى
اوخوميوب و قانمور، بس ملا عبدالحق كه
«اولاما» در، يعنى اوخوميش قاناچاقلى آمدور،
اونه آلتى ياشنده قيزى آلتى؟

جان ملا عمو، لاپ آرا برده قالميشم،
ها فكر فكر فكر ايلورم، آخرى چاشوب مات
معطل قالورم، بردن ياديمه سن دوشدين، آى
ملا عمو، الله سكا كومك اولسون، الله سكا
عمر يگى اوزون ايله سين، گنه منى بو فكردن
سن قورتاراجق-ن، الله سكا عمر ويرسون،
آى ملا عمو، سن الله اونلارون دولانماقون

نادر شاه مرحوم صحن عتيقك اورتاسنده بر
شكو اهلى مطلا سققاخانه بنا ايتديروب. سققاخانه.
نك آلتى ستونى وار. اورتاسنده بر مدور،
ايكى آرشين هوندورلگنده بوتون مرزودن
يونولمش حوض وار. حوضك اطرافنده جام
(كاسه) يرلى يونولوبلار. ميس كاسه لرى
نازيك زنجيرلره بند ايلوبلر كه زوارلار
اوغورلاما-سونلار. سو ايچنلر جاملرى
گوتوروب حوضدن سويى دولوروب ايچوب
سويك قالانينى حوضك ايچنه توكورلر. حوضك
بر طرفنده حوض ايله برابر بر سكو
اوجالدوبلار. بو سكونك اوستنده بر نفر
كيشى اگله شوب، بونك النده اوزون

مدیر و باش محرر: جلیل محمدقلی زاده.

اعلان

ایشقولاتاردا، مکتبلرده و کلفنده تعلیم ایتمک ایچون، باکو معلملریندن آلتی نفری تورک دلیینده «ایکینجی ایل» آدی منظم بیر قرائت کتابی ترتیب ایدوبلر. بو کتاب تفلیسده «غیرت» مطبعه سینده چاپ اولنوب، وسعتلی و بویوک (۱۲۰ صحیفه یه قدر) اولدیغیندان، ۲ نجی و ۳ نجی شعبه لره یارار. قیمتی ۴۵ قیق در. معلملره و کتاب ساتانلارا تفاوت قویولاجاق؛ ایمدیلیکده هر بیر سفارشی «ملا نصرالدین» اداره سینه گوندرملی. سفارشی نالوز قاعده سیله ده گونده رمک ممکن در.

اعلان

کنجه ده علی راضی شمعچی زاده ننگ اثری «عشق و محبت» کتابچه سی چاپدان چخوب بری ۱۰ قیکدن ساتیلماقده در. خواهش ایدنلر کنجه ده علی راضی شمعچی زاده یه مراجعت ایتمه لیدر. بویاقین لرده چاپدن چخاچا قدر «هدیانلرم» آدی مضحکه اشعار کتابچه سی و «اسلام قرائت خانه سی» آدی بر مجلس اوج پردملی مضحکه سی.

Адресъ: Г. Елисаветполь
Али Рази Шамчизаде

ЧЕТВЕРТЫЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ СЪѢЗДЪ ПО ВОПРОСАМЪ ТАЛАССОТЕРАПІИ (ЛѢЧЕНІЯ МОРЕМЪ)

Состоится въ АББАЦІИ (Австрія)
15—17 сентября нынѣшняго года
(27—30) сентября новаго стіля).

Предсѣдатель главнаго органи-
заціоннаго комитета состоить про-
фессоръ Glaxh (Аббация). Органи-
зацію русскаго комитета съѣзда
взялъ на себя, по просьбѣ профе-
ссора Glaxh'a, профессоръ А. В.
ПЕЛЬ (въ С.-Петербурѣ, Вас.
Остр., 7 лин., д. № 18), къ ко-
торому предлагается обращаться
за всѣми справками относительно
съѣзда.

ویروب، ایندی جماعت اوکا لعنت اوخویور. دیورلر «آی آخوند، جاهل اوشاعی قوجه کشی یه نیه ویردون»، دیورکه «من ایله مگکه یولداشی اولوب، یاخشی آدم در».

همان یتیم قیزجقازک دیلندن بو شعری یازوب گوندریم که چاپ ایده سگیز.

«دمده مه کی»

با کولی لاره

خان دوستی! آماندی قویما گلدی
دیداری یاماندی قویما گلدی

وای وای؟! دیه سن بشر دگل بو
بر شکله اوین طهر دگل بو
للاهی سوورسن ار دگل بو

ار دودی، قاباندی قویما گلدی
دیداری یاماندی قویما گلدی

اول گونسه آداخلادگز اوتاندم
اوغلاندی دیدگز ارک ایساندم
ار بویله اولورمش؟ ایندی قاندم:

خان دوستی آماندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

قورخدم آی آمان! یاریلدی باغرم
بر نازک ایبه ساریلدی باغرم
گوپ گوپ دوگونوب داریلدی باغرم

جانم اوده یاندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

دودکش کمی بر پاباغ باشندا
آغ توکاری بلدی در قاشندا
کرچه قوجادر بابام یاشندا

اما سوراعاندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

ایگرنشم آغزینک سویندان،
قطران قوخوسی گلور بویندان
لاپ دوغریسی قورخشم خویندان

بر افعی ایلاندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی.

(یتیم قزجق)

ییلگه دولوبولار: گویا بیس ملایه «ملانما» دیمک ایله یاخشی ملالاره حرمت قویورلار، اما ملالار بونی یلمه لی درلر که هر کس قبله آختاراندی قبله نمایه باخیر، یول آختاراندی رهنمایه باخیر، و هر کس ده ملا آختاراندی کرک «ملانمایه» باخ.

جمیع غازیته لردن خواهش ایدیریک که یوندان سورا ملالاره ساتاشماسونلار.
«لاغلاغی».

جمعیت خیرییه

گونلرک بر گونی گنجی درزیلری یغشدیلار سردار باغنه و باشلادیلار بو جور نطقلر سویله مگه: «بیزیم ایچمزده ایله آدم لر اولور که بر قضایه راست گلیر، قوجالر، ال دن دوشور، فقیر اولور. بوجور اتفاقلرده بونلاره کومک ایتمک ایچون بیزمه کرک جمعیت خیرییه من اولسون. بو جور سوزلردن سورا بوراده ۵۷ مناته قدر پول جمع اولور.

بو یاخین لرده همین درزیلر همین ۵۷ منات پولی گوتوروب و لازملی شیلردن آلوب آپاریلار حاجی کندنده «بالدیرقانی تالا» آدلانان برده دوشوب کیفه اوتورورلار. گنه باشلانیر بری بیرنک دالینجه نطقلر، بری استکانی یوخاری قوزویوب باشلیور که «یاشاسون جمعیت خیرییه من»، واستکانی چکیر باشینه. اوبری گنه قالخیر آیاغه و باشلیور:

«من بونی ایچرم کنجه درزیلرینک ساغلقنه»،
واستکانی چکیر باشنه. برده گورورلر که بر طولوق چاخیر قورتاردی. بر طرفندده یاغیش شدت ایله باشلیور یاغماغه. بی چاره درزیلر باشلیورلار حرصلمگه، چونکه یازیقلا رک ایشی راست گتورمیر: بر یاندان چاخیر قورتاریر، بر یاندانه یاغیش توکور.

آخرده کیجه یاریسی یولدا یخیلا یخیلا وبالچیقه بائه بائه قایدوب گلیرلر ایولرینه.

باکولدن

ملا عمو، بوراده بر آخوند ۱۳ یاشنده بر قیزی ۶۵ یاشنده بر قوجه کشی یه

ՐՈՍՏԻՐ

ճագտանի Լար: Բիշ Ելլլ Գտ Բաժնի ճղարիկ կը Տղան Հրտը Գճա Գտիրիճնի Ալլիկ Ելլաճը Երկ Գիճ
(ճագտանի Լար Գ Մճրճղ)